

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ
Циклова комісія аеронавігації**

ТЕКСТ ЛЕКЦІЇ

навчальної дисципліни
«Використання авіації в народному господарстві»
обов'язкових компонент
освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Аеронавігація

Харків 2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 23.09.2021 № 8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу Харківського
національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 22.09.2021 № 2

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з технічних дисциплін
Протокол від 22.09.2021 № 8

Розглянуто на засіданні циклової комісії аеронавігації протокол від
10.09.2021 № 2

Розробник: викладач циклової комісії аеронавігації, спеціаліст Олійник
Ю.Л.

Рецензенти:

1. Викладач циклової комісії Авіаційного транспорту, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, викладач-методист Тягній В.Г.
2. Професор кафедри аеронавігаційних систем навчально-наукового інституту Аеронавігації, електроніки та телекомунікації Національного авіаційного університету, доктор технічних наук, доцент Шмельова Т.Ф.

План лекції:

1. Порядок укладання договорів.
2. Типовий договір на авіаційне обслуговування.

Рекомендована література

Основна література

1. Повітряний кодекс України. –К., „Видавничий дім Юре”, 2004
2. Керівництво з льотної експлуатації вертольоту Мі-8МТВ.-М., „Повітряний транспорт”,1996

Допоміжна література

3. Інструкція з взаємодії та технологія роботи екіпажу вертольоту Мі-8МТВ. М., "Повітряний транспорт",1997
4. Правила перевезення та оформлення пасажирів та вантажу під час виконання авіаційних робіт. К., "Департамент повітряного .транспорту",2002 р.
5. Правила перевезення небезпечних вантажів. К., НАУ,2003 р.

Порядок укладання договорів

Авіакомпанії виконують АР на підставі договорів, укладених з організаціями, які використовують авіацію в своїх виробничих цілях. Якщо обсяг робіт незначний, то АР можуть виконуватися за разовими заявками.

При укладанні договору «замовник» за участю авіакомпанії розробляє транспортні схеми і спільні заходи щодо ефективного використання ЗС, будівництва посадочних майданчиків, пунктів заправки ПММ. «Замовник» за свій рахунок вишукує, будує, обладнує посадочні майданчики і тимчасові аеродроми, які повинні відповідати вимогам РЛЕ відповідного типу ВС.

Авіакомпанія несе відповідальність за технічну консультацію щодо вишукування і будівництва посадочних майданчиків і тимчасових аеродромів.

При виконанні АР з тимчасових аеродромів або посадочних майданчиків, як правило, авіакомпанія включає в договір обов'язки «замовника»:

- забезпечити за свій рахунок охорону ПС і авіаційного майна, забезпечити стоянку протипожежними засобами;
- надати екіпажам засоби зв'язку для отримання прогнозів погоди;

- забезпечити екіпажі і технічний склад авіакомпанії житловими приміщеннями та харчуванням;
- організувати доставку екіпажів і технічного складу на майданчик і назад при видаленні житла понад 2 км.
- забезпечити медичне обслуговування членів екіпажів.

Типовий договір на авіаційне обслуговування

1. Предмет договору.

1.1. «Замовник» надає, а «Авіація» забезпечує виконання АР в обсягах вартості і в терміни згідно з цим договором і додається плану (додаток 1.)

1.2. Політ проводиться «Авіацією» за заявками «Замовника», які подаються в письмовому вигляді за встановленою формою і повинні бути вручені представнику «Авіації» не пізніше ніж в 1 годину місцевого часу напередодні дня вильоту.

1.3. Після виконання заявки командир ВС заповнює акт-звіт, а представник «Замовника» своїм підписом і печаткою підтверджує виконання заявки. Якщо політ був перерваний з вини «Авіації», то складається двосторонній акт і витрачений льотне час «Замовник» не оплачує.

2. Обов'язки сторін.

2.1. «Авіація» приймає на себе наступні зобов'язання:

2.1.1. Забезпечувати безперебійне авіаційне обслуговування «Замовника» в обсягах і терміни, передбачених планом авіаційного обслуговування, які додаються до договору.

2.1.2. Виділяти екіпажі, що мають належну підготовку для виконання всіх видів польотів, передбачених договором.

2.1.3. В разі хвороби членів екіпажу «Авіація» зобов'язана провести заміну протягом 2-х діб. Санкція на простий ВС застосовується після закінчення зазначеного терміну.

2.1.4. Закріпити ВС і екіпажі на весь період роботи і не проводити їх заміну без попередньої згоди сторін.

2.1.5. Попереджати «Замовника» за 3 дні про день вибуття ВС на базу для проведення регламентних робіт.

2.1.6. Видавати «Замовнику» гарюче-мастильні матеріали (ПММ) для завезення їх на аеродроми і посадочні майданчики і виробляти в установлені терміни аналіз авіапалива.

2.1.7. Забезпечити технічну консультацію при вишукуваннях і будівництві тимчасових аеродромів та посадкових майданчиків і здійснювати їх технічне приймання.

2.2. «Замовник» приймає на себе наступні зобов'язання:

2.2.1. Забезпечити за свій рахунок і своїми силами охорону ПС та іншого майна «Авіації» на всіх майданчиках, які використовуються для польотів по його заявкам.

2.2.2. Забезпечити безоплатно радіо або телефонний зв'язок екіпажу, аеропортом для отримання метеопрогнозів і інших повідомлень, пов'язаних з виконанням польотів.

2.2.3. Своїми силами і за свій рахунок завести взяті у «Авіації» ПММ на аеродроми і посадочні майданчики.

2.2.4. Забезпечити безоплатно доставку льотного і технічного складу «Авіації» на посадочні майданчики при видаленні житла або маршруту міського транспорту понад 2 км.

2.2.5. Забезпечити льотний і технічний склад «Авіації» за готівковий розрахунок житловими приміщеннями та харчуванням.

2.2.6. Застрахувати своїх працівників, що беруть участь в польотах, та провести з ними інструктаж з техніки безпеки.

3. Порядок розрахунку.

3.1. Оплата проводиться за фактичний наліт годин за ставкою за один льотну годину.

3.2. Виконання робіт оформляється двосторонніми актами, які складаються щомісячно, на підставі виконаних заявок не пізніше 3-го числа наступного місяця. Після закінчення робіт за договором складається двосторонній акт для виробництва остаточних розрахунків.

3.3. Не пізніше ніж за 5 днів до початку робіт «Замовник» перераховує «Авіації» аванс у розмірі середньомісячного обсягу робіт за договором, 3-го числа наступного місяця «Авіація» виставляє рахунок за виконані в минулому місяці роботи з додатком акту.

3.4. У разі затримки авансу «Авіація» не починає роботи до його отримання. При частковому внеску авансу «Авіація» виконує роботи в обсязі внесеної суми.

3.5. За несвоєчасну оплату рахунків за виконані роботи «Замовник» оплачує «Авіації» пені за кожний день прострочення 0,04% від суми простроченого платежу.

4. Відповідальність сторін.

4.1. «Авіація» несе відповідальність за:

4.1.1. Безперебійне забезпечення «Замовника» повітряними судами і підготовленими екіпажами.

4.1.2. Своєчасне приймання посадочних майданчиків до експлуатації.

4.1.3. Своєчасну видачу ПММ «Замовнику»,

4.2. Замовник »несе відповідальність за:

4.2.1. Охорону ВС і майна "Авіації" на тимчасових і посадочних майданчиків.

4.2.2. Забезпечення екіпажів радіо або телефонним зв'язком.

4.2.3. Забезпечення екіпажів і технічного складу житловими приміщеннями та харчуванням.

4.2.4. Своєчасне будівництво аеродромів та посадкових майданчиків.

4.2.5. Своєчасну оплату за виконані роботи.

5. Форс - мажор.

Сторони звільняються від відповідальності за часткове або повне невиконання зобов'язань за договором у разі, якщо це сталося в результаті явищ, непереборних для сторін (землетрус, повінь, військові дії і т. Д.).

6. Арбітраж.

6.1. Всі спірні питання, що виникають з даного договору, сторони вирішують шляхом переговорів.

6.2. У разі недосягнення згоди в ході переговорів, спір передається на розгляд до апіляційний суд.

7. Термін дії договору.

7.1. Договір набуває чинності з моменту його підписання і діє до виконання сторонами зобов'язань за цим договором в повному обсязі.

8. Інші умови:

8.1. Зміни і доповнення до даного договору дійсні тільки в тому випадку, якщо вони виконані в письмовій формі та підписані обома сторонами.

8.2. Даний договір складений в двох примірниках, по одному для кожної сторони. Обидва примірники мають однакову юридичну силу.